

Dr.T.R Mohanty

ସମ୍ବାହ - ୧୦

ନ.- ୨୩୦ (ଓଡ଼ିଆ ବୁଲେଟିନ)

Nodal Officer

ତାରିଖ- ୦୭.୦୩.୨୦୨୪

(ସୌଜନ୍ୟ - ଓୟୁଏଟି ସ୍ଥିତ କୃଷି ପାଣିପାଗ ଉପ ବିଭାଗ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ପ୍ରାଣୀପାଳନ ଓ ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ)

ବିଶେଷ ସୂଚନା

- ❖ ଯଦି ଧାନ ରେ ବକାନ୍ତି ରୋଗ ଦେଖାଯାଏ ତେବେ ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ଗ୍ରାମ Carbendazim ୫୦ WP ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ୭ ରୁ ୧୦ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ଆଉଥରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ମହିଷା ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଗଲେ, ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ୮୦ ଗ୍ରାମ tebuconazole ୫୦% ସହିତ trifloxystrobin ୨୫% W.G. କିମ୍ବା isoprothiolane ୪୦ E.C. ୩୦୦ ମି.ଲି. ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ୭ ରୁ ୧୦ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ଆଉଥରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ସକ୍ରିୟ ପିଲ ଠାକୁରାଣୀରେ (ତଳି ରୋଇବାର ୨୦ ରୁ ୨୫ ଦିନ ପରେ) ଏକର ପ୍ରତି ୩୦ କେଜି ଯୁରିୟା ପ୍ରଥମ ଶୀର୍ଷ ସାର ହିସାବ ରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଯଦି ପୂର୍ବ ରୁ କୌଣସି ଘାସ ମରା ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କରି ନାହାନ୍ତି ତେବେ Penoxsulum ୧.୦୨% + Cyhalofop-butyl ୫.୧% @ ୮୦୦ ମିଲି ପ୍ରତି ଏକର ହିସାବ ରେ ରୋଇବାର ୧୫ ରୁ ୨୦ ଦିନ ପରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ୨୦ ରୁ ୨୫ ଦିନ ପରେ ହାତ ରେ ଘାସ ବାଛି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ କାକୁବାଦାମ ଫସଲରେ ଚେର ଏବଂ କାଣ୍ଡ ବିକ୍ଷା ପୋକ ର ନିବାରଣ ପାଇଁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କିମ୍ବା ସୁତଙ୍ଗ ହୋଇଥିବା ଗଛ ଛାଇ କୁ ହଟାଇ ଦିଅନ୍ତୁ (ଧାନ ରଖିବେ ଯେମିତି ଛାଇ ର ସର୍ବନିମ୍ନ ୫୦ ପ୍ରତିଶତ ରହିବ) ।
- ❖ ପନିପରିବା ଚାରା କୁ ଧୂଳି ତାପମାତ୍ରା ରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଲଗାନ୍ତୁ ।
- ❖ ସୋରିଷ ଗଛରେ ଛୁଇଁ ଗୁଡ଼ିକ ହଳଦିଆ ବାଦାମି ରଙ୍ଗର ହୋଇ ପତ୍ର ଝଡ଼ିବା ଠାକୁରାଣୀରେ ସକାଳ ସମୟରେ ଗଛ କାଟନ୍ତୁ । ତେରିରେ ଠାକୁରାଣୀ କଲେ ମଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକ ଝଡ଼ି ପଡ଼ିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଥାଏ। ଗଛ କାଟି ସାରିବା ପରେ ବିତା ବାନ୍ଧି ୫-୬ ଦିନ ଟାଣ ଖରା ରେ ଶୁଖାଇ ଠାକୁରାଣୀ କଲେ କରି ସାରିବା ପରେ ମଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକୁ ସାଇତି ରଖିବା ପାଇଁ ଭଲ ଭାବରେ ଖରା ରେ ଶୁଖାଇ ଜଳୀୟ ଠାକୁରାଣୀ ୮ ଶତକଡା ରଖନ୍ତୁ।
- ❖ ଆଳୁ ଲଗାଇବାର ୭୫-୮୫ ଦିନ ପରେ ଏହାକୁ ଠାକୁରାଣୀ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ଆହୁରି ଯେମିତି ଧାନ ଦେବେ ଜମି ରେ ଠାକୁରାଣୀ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ହଳଦିଆ ରୁ ବାଦାମି ରଙ୍ଗ ହେଇଯାଇଥିବ । ଠାକୁରାଣୀ କରିବାର ୧୫ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଜଳସେଚନ କୁ ବନ୍ଦ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ ଠାକୁରାଣୀ କରା ଯାଇଥିବା ଆଳୁ କୁ ଛାଇ ରେ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ରଖନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଏବଂ ପଚା ଆଳୁ କୁ ଠାକୁରାଣୀ ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ଚିନାବାଦାମ, ବିରି ଓ ମୁଗ ରେ ଧୂଆଁ ପତ୍ର ଗୋଟି ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଠାକୁରାଣୀରେ ନିୟମିତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରି ଠାକୁରାଣୀ ପୁଞ୍ଜି ଓ ପୋକ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଗ୍ରାହ କରି ନଷ୍ଟ କରି ଦିଅନ୍ତୁ । ଏକର ପ୍ରତି କ୍ଷୋଡ଼ଲିଓର ଥିବା ସାଙ୍ଗ ଆକର୍ଷକ ଯତ୍ନା ରୁ ୬ ରୁ ୮ ଟି ରଖନ୍ତୁ। ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟେ କିଆରି ରୁ ଠାକୁରାଣୀ କୁ ନ ଯିବା ପାଇଁ ହିତ ରେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦ କିଗ୍ରା Chlorpyrifos ୧.୫% D ଗୁଣ୍ଡ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଧାନ(ଡାକୁ):

କାଣ୍ଡବିକ୍ଷା ପୋକ

ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ର ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ଯୋଗୁଁ ଧାନ ଫସଲ ରେ କାଣ୍ଡବିକ୍ଷା ପୋକର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖାଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି। ଧାନ ଫସଲ ରେ କାଣ୍ଡ ବିକ୍ଷା ପୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪-କିଲୋଗ୍ରାମ Chlorantraniliprole ନାମକ ଦାନାଦାର କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୮-କିଲୋଗ୍ରାମ Cartap hydrochloride ୪ G ନାମକ ଦାନାଦାର କୀଟନାଶକ, ସମାନ ଓଜନ ର ବାଲିସହ

ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଏକର ପ୍ରତି ୬୦-ମିଲି Chlorantraniliprole ତରଳ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦-ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ।

ଘାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଯେଉଁ ଚାଷୀ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ମାନେ ରୁଆ କିମ୍ବା କାଦୁଫ ବୁଣା ଧାନ ରେ ପ୍ରାକୃତ ଚୂଷକ ମାରି ପ୍ରୟୋଗ କରି ନାହାନ୍ତି ତେବେ ମିଶ୍ରିତ ଘାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୮୦ ମିଲି Bispyribac Sodium ନାମକ ଘାସମରା ଔଷଧ କିମ୍ବା Ethoxysulfuron ନାମକ ଘାସମରା ଔଷଧ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ଘାସ ୩ ରୁ ୪ ପତ୍ର ଥିବା ଧାନରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । କେବଳ ଚଉଡ଼ା ପତ୍ରୁଆ ଘାସ ଦମନ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୮ -ଗ୍ରାମ Metsulfuron methyl ଏବଂ Chlorimuronethyl ର ମିଳିତ ଘାସମରା ଔଷଧ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଆଖୁ:

ସାର ପରିଚାଳନା

ଆଖୁ ବିହନ ଲଗେଇବାର ୪୫ ଓ ୬୫ ଦିନ ବେଳକୁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦-କିଲୋଗ୍ରାମ ହିସାବରେ ଯୁରିୟା ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ। ବିହନ ଲଗେଇବାର ୧୦୫ ଦିନ ବେଳକୁ ଆଉ ଥରେ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦- କିଲୋଗ୍ରାମ ଯୁରିୟା ସାର ସହିତ ୨୦- କିଲୋଗ୍ରାମ ମ୍ୟୁରେଟ ଫସ ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ। ଆଖୁ ଲଗେଇବାର ୧୨୦-ଦିନ ପରେ ଯବକ୍ଷାରଯାନ ଜାତୀୟ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ନଚେତ ଫଳ ବିଳମ୍ବ ହେବା ସହିତ ଶର୍କରା ଧନ କମିଯାଏ ଏବଂ ଫଳ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ।

ବିରି ଓ ମୁଗ:

ପାଉଁଶିଆ ରୋଗ

ବିରି ଏବଂ ମୁଗ ଫସଲ ରେ ପାଉଁଶିଆ ରୋଗର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୮୦୦ ଗ୍ରାମ Sulphur ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୩୦୦ମିଲି Hexaconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦୦ ମିଲି Propiconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୧୦୦-ମିଲି Penconazole ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ ଯାହାକି, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଚିନାବାଦାମ:

ଶୋଷକ ପୋକ

ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ର ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ଯୋଗୁଁ ଚିନାବାଦାମ ଫସଲରେ ଶୋଷକ ପୋକ ଯଥା ଜଉ ଓ ପତ୍ର ଉକୁଣି ପୋକ ର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖାଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଚିନାବାଦାମ ଫସଲରେ ପ୍ରାଥମିକ ଧରଣରେ ଜଉ ଓ ପତ୍ର ଉକୁଣି ପୋକ ର ଆକ୍ରମଣ କମ ଦେଖା ଦେଖିଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୧-ଲିଟର ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୩୦୦ PPM କୁ ୨୦୦ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ। ପୋକ ର ଆକ୍ରମଣ ଧୂଳି ଦେଖା ଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା 50 -ମିଲି Imidacloprid ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ସୋରିଷ:

ନିମ୍ନମୁଖି ପାଉଁଶିଆ ରୋଗ ପରିଚାଳନା

ସୋରିଷ ଫସଲରେ ନିମ୍ନମୁଖି ପାଉଁଶିଆ ରୋଗ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ଗ୍ରାମ Metalaxyl ଆଉ Mancozeb ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୫୦୦ ଗ୍ରାମ Cymoxanil ଓ Mancozeb ର ମିଳିତ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ କିମ୍ବା ୬୦୦ ଗ୍ରାମ Fosetyl-A1 ନାମକ ଫିଙ୍ଗିନାଶକ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ବାଇଗଣ

ପତ୍ର ତିଆଁ ପୋକ

ବାଇଗଣ ର ପତ୍ର ତିଆଁ ପୋକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଜମି ରୁ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକୁ ଓପାଡ଼ି ଦୂରରେ ଯୋଡ଼ିଦିଅନ୍ତୁ । ଏହି ପତ୍ରୁତିଆଁ ପୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦ -ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୬୦-ଗ୍ରାମ Flonicamid ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ।

ଆକୁ:

କଟା ପୋକ

ଆଳୁ ଫସଲ ରେ କଟା ପୋକ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ମିଲି Chlorpyriphos ଏବଂ Cypermethrin ର ମିଳିତ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ପୋକ ଗୁଡ଼ିକ ରାତ୍ରତର ହୋଇଥିବାରୁ କୀଟନାଶକ କୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟ ରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ଏକର ପ୍ରତି ୧୦ କିଲୋଗ୍ରାମ chlorpyriphos ଗୁଣ୍ଡ କୁ ହୁଡ଼ା ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

କୋବି ଜାତୀୟ ପନିପରିବା :

ପତ୍ର ଖୁଆ ପୋକ

ଏହି ପୋକ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଫସଲ ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରି ଶୁକ ଓ ଧୂଆଁ ପୁଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକୁ ହାତରେ ଧରି ନଷ୍ଟ କରି ଦିଠାକୁ । ପ୍ରାଥମିକ ଧରଣରେ ଏହି ପୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୧ ଲିଟର ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୩୦୦ PPM Azadirachtin କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ରାସାୟନିକ ଉପାୟରେ ଏହି କୀଟ ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ମିଲି Tolfenpyrad ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୨୦ ଗ୍ରାମ Flubendiamide ନାମକ କୀଟନାଶକ ମିଲୁଛି କିମ୍ବା ୭୫ ମିଲି Spinosad, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ପିଆଜ:

ପତ୍ର ଉକୁଣୀ ପୋକ

ପ୍ରାଥମିକ ଧରଣରେ ପତ୍ର ଉକୁଣୀ ପୋକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦-ମି .ଲି.ନିମ୍ନ ଆଧାରିତ କୀଟନାଶକ ୧୫୦୦ PPM Azadirachtin କୁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ । ପତ୍ର ଉକୁଣୀ ପୋକ ର ରାସାୟନିକ ଉପାୟ ରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦-ଗ୍ରାମ Thiamethoxam ନାମକ କୀଟନାଶକ କିମ୍ବା ୫୦-ଗ୍ରାମ Acetamiprid ନାମକ କୀଟନାଶକ, ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।

ତୁଷାର ରଞ୍ଜନ ମହାନ୍ତି

ନୋଡାଲ୍ ଫିସର,

ଗ୍ରାମୀଣ କୃଷି ମୌସମ ସେବା, ଓ.ୟୁ.ଏ.ଟି

ଫାକ୍ସ, ଗବେଷଣା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ,

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଚାଷରେ ଫୁଲ ଲାଭବାନ ହେବା ପାଇଁ ଓୟୁଏଟି କଳିଙ୍ଗ ଉତ୍ପାଦ (ଚାରା, QPM, ଟିସୁ କଲଚର ଗଛ, ଫଳ ଓ ପନିପରିବା, ଯାକ, କୁକୁଡ଼ା ଚିଆଁ, ଛତୁ, ଛତୁ ମଞ୍ଜି, ଜୈବିକ ସାର, ଜୈବିକ କୀଟନାଶକ, ଜିଆ ଖତ, କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଇତ୍ୟାଦି) ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ଭାରତୀୟ ପାଣିପାଗ ବିଭାଗର ପୂର୍ବନୁମାନ ଓ ପାଣିପାଗ ଭିତିକ କୃଷି ସୂଚନା ନିମନ୍ତେ ଫୁଲ ବିବରଣୀ ପାଇଁ MEGHDOOT ମୋବାଇଲ୍ ଆପ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

(Android: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.aas.meghdoot>)

(iOS: <https://apps.apple.com/in/app/meghdoot/id1474048155>)